

Ковбасюк Л. А.

Херсонський державний університет

**МОВНА РЕПРЕЗЕНТАЦІЯ ЕКОЦИДУ В НІМЕЦЬКИХ МАС-МЕДІА
(НА МАТЕРІАЛІ ПІДРИВУ КАХОВСЬКОЇ ГЕС)**

Наукову розвідку присвячено мовній репрезентації концепту ЕКОЦИД в німецьких електронних мас-медіа після підриву греблі Каховської ГЕС. Матеріалом нашого дослідження слугували 115 мовних одиниць, відібраних із журналу Spiegel й газет Welt та Zeit з 6 червня по 30 листопада 2023 р. У статті головну увагу наукової розвідки сфокусовано на виконанні таких завдань: 1) становлення концепту ЕКОЦИД, 2) відбір різнопланових мовних одиниць для формування корпусу дослідження та 3) структурно-семантичний й функціональний аналіз мовного матеріалу. Основними методами наукового пошуку стали: 1) контент-аналіз дібраних публікацій для визначення мовних засобів відображення концепту ЕКОЦИД у німецьких мас-медіа, 2) концептуальний аналіз для виявлення змісту концепту та виокремлення наявних моделей метафоризації екоциду в німецьких мас-медіа, 3) лексикографічний аналіз словникових дефініцій та 4) лексикографічний опис для визначення тематичних груп мовного відображення концепту, а також 5) компонентний аналіз для відстеження структурно-семантичних ознак лексики, вживаної після підриву греблі Каховської ГЕС та впорядкування вербалізаторів концепту ЕКОЦИД. У статті висвітлено історичний ракурс становлення концепту ЕКОЦИД та наголошено на лінгвокультурологічному аспекті його дослідження. Визначено, що концепт ЕКОЦИД репрезентується у німецьких мас-медіа різноплановими мовними одиницями. Виділено основні групи проаналізованих одиниць, а саме слова та словосполучення. Висвітлено їхню семантику та структуру. Встановлено, що певна частина одиниць корпусу є метафорами. У статті здійснено аналіз встановлених метафор з урахуванням здобутків когнітивної лінгвістики. Визначено, що одиниці дослідження виконують певні прагматичні функції у певному контексті. Проведено ґрунтовний аналіз функціонування проаналізованих одиниць на сторінках журналу Spiegel та газети Zeit. До найбільш перспективних напрямів наукового пошуку можна віднести контрастивне дослідження мовної репрезентації концепту ЕКОЦИД у німецькій та українській мовах.

Ключові слова: концепт, екоцид, німецька мова, функціонування, мас-медіа.

Постановка проблеми. У ніч на 6 червня 2023, 468 день вторгнення росії в Україну, російські військові підірвали греблю Каховської ГЕС, що знаходилась під їхнім контролем з самого початку повномасштабного вторгнення. Результатом екоциду проти українського народу стали повне знищення Каховського водосховища, підтоплення десятків населених пунктів, втрата майна, смерть певної кількості людей, руйнація інфраструктури Херсонської області, знищення заповідних природоохоронних зон тощо.

Заголовки газет та журналів протягом певного часу, особливо у перші тижні після екологічної катастрофи, містили мовні одиниці різного ґатунку, що вербалізують явища, реалії й події суспільно-політичного та повсяденного життя, які є результатами екологічного лиха, завданого російськими агресорами. Зазначені одиниці, на нашу думку, становлять неабиякий інтерес у площині лінгвістичних розвідок сьогодення, оскільки

сприятимуть як глибокому розумінню відображення екоциду в цілому мові, так й формуванню еколінгвістичної свідомості зокрема.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Екоцид, або «розтягнуте у часі лихо» [1] чи «п'ятий міжнародний злочин» [7, р. 62] привертає до себе увагу дослідників з 70-х рр. XX століття, стаючи об'єктом вивчення різних галузей науки. Аналіз останніх студій вітчизняних та закордонних науковців свідчить про висвітлення екоциду, в першу чергу, у межах юриспруденції [7; 10; 15], філософії [8; 9], культурології [5], а також у площині лінгвістичних розвідок нового наукового напрямку – екологічної лінгвістики або еколінгвістики [3].

Значимо, що питання екоциду стає наріжним каменем сучасних міждисциплінарних наукових конференцій, доповідей міжнародних організацій тощо, зокрема Міжнародної конференції «Voices from Ukraine: Philosophers and Scientists against War and Ecocide», проведеною у німецькому місті

Падерборн з 27 по 28 жовтня 2023 завдяки плідній співпраці Катерина Карпенко, голови «Центру гендерної освіти» у Харківському національному медичному університеті, та Рут Е. Хагенгрубер, керівниці центру «History of Women Philosophers and Scientists» [16].

Недостатня кількість досліджень мовної репрезентації екоциду у сучасній німецькій мові, зокрема відсутність аналізу мовного відображення екологічних наслідків після підриву росіянами греблі Каховської ГЕС у межах лінгвістичних пошуків, свідчить про актуальність та новизну нашого наукового дослідження.

Мета нашої розвідки полягає у багатоаспектному висвітленні та систематизації мовного відображення концепту «ЕКОЦИД» в німецькомовних електронних мас-медіа після підриву Каховської ГЕС. До головних завдань нашої статті належать: 1) становлення концепту ЕКОЦИД, 2) відбір різнопланових мовних одиниць для формування корпусу дослідження та 3) структурно-семантичний та функціональний аналіз відібраного матеріалу.

Зазначимо, у роботі ми не ставимо за мету визначення структури об'ємного та складного концепту ЕКОЦИД.

Об'єкт дослідження становлять мовні одиниці, що репрезентують концепт ЕКОЦИД в німецькому політичному медіадискурсі. Предметом аналізу є семантика, структура та функціонування проаналізованих одиниць у електронних німецькомовних газетах та журналах.

Матеріалом вивчення слугував корпус із 135 мовних одиниць, отриманих методом суцільної вибірки із журналу Spiegel та газет Welt і Zeit після руйнування греблі Каховської ГЕС шляхом підриву, а саме з 6 червня 2023 по 30 листопада 2023 р.

Основними методами дослідження стали: 1) контент-аналіз відібраних публікацій для визначення мовних засобів репрезентації екоциду у німецьких мас-медіа, 2) концептуальний аналіз для виявлення змісту концепту та виокремлення наявних моделей метафоризації екоциду в німецьких мас-медіа, 3) лексикографічний аналіз словникових дефініцій та 4) лексикографічний опис для встановлення тематичних груп мовної репрезентації концепту, а також 5) компонентний аналіз для відстеження семантичних особливостей лексики, вживаної після підриву греблі Каховської ГЕС та впорядкування вербалізаторів концепту ЕКОЦИД.

Виклад основного матеріалу. Термін «екоцид» увійшов у науковий обіг завдяки американському біологу Артуру У. Галстону, який у лютому

1970 року робив доповідь на Конференції з питань війни і національної відповідальності щодо знищення джунглів В'єтнаму внаслідок використання хімічної суміші Agent Orange у часи В'єтнамської війни. У 1972 році на Конференції Організації Об'єднаних Націй з навколишнього середовища в Стокгольмі прем'єр-міністр Швеції Улоф Пальме використав термін «екоцид», коли вимагав прийняття міжнародного закону проти масового знищення екосистем [8; 9].

У подальшому цю ідею вдосконалив Річард Фальк у 1973 році, який запропонував Міжнародну конвенцію про злочин екоциду. Р. Фальк вважав, що шкода навколишньому середовищу, спричинена війною у В'єтнамі, була настільки значною, що представляла «мету можливостей, порівнянню з Нюрнбергом» для заборони руйнування навколишнього середовища під час війни [цит. за 7, р. 69].

Не зважаючи на п'ятдесятирічну історію існування датою практичного втілення екоциду на рівні міжнародно-правових документів вважають 22 червня 2021 року, коли юристи з міжнародного права за фінансової підтримки фонду «Stop Ecoside Foundation» презентували концепцію нового визначення екоциду, що позначає «незаконні або необдумані дії, вчинені з усвідомленням того, що існує значна ймовірність серйозної, широкомасштабної або довгострокової шкоди навколишньому середовищу, спричиненої цими діями» [13] (переклад – наш).

Термін «екоцид» утворено від префікса «еко» та суфікса «цид». «Еко» походить від грецького слова «oikos», що означає середовище та взаємини людини з ним. «Цид» походить від латинського дієслова «caedere», що може бути перекладено як «вбивати» [11]. Зазвичай екоцид вказує на руйнування та знищення природи, що завдає шкоди життю людини

Концепт ЕКОЦИД фіксується у різних мовах наступними дефініціями: 1) укр.: «масове знищення рослинного або тваринного світу, отруєння атмосфери або водних ресурсів, а також вчинення інших дій, що можуть спричинити екологічну катастрофу» [2]; 2) deutsch: «*die massive Schädigung und Zerstörung von Ökosystemen – schwere Schäden an der Natur, die weitreichend oder langfristig sind*» [12]; 3) eng.: «*the gradual destruction of a large area of land, including all of the plants, animals etc. living there, because of the effects of human activities such as cutting down trees, using pesticides etc*» [6] тощо.

Зазначимо, у нашій роботі ми дотримуємося лінгвокультурологічного визначення концепту

і вважаємо його одиницею, «призначення якої полягає в об'єднанні в єдине ціле наукових пошуків у галузі культури, свідомості й мовознавчих студій. Такий концепт – культурно детермінований виразник свідомості, зафіксований у мові» [4, с. 217].

Аналіз публікацій електронних видань журналу Spiegel та газет Welt і Zeit з 6 червня по 30 листопада 2023 показав, що мовне відображення концепту ЕКОЦИД починається із вживання ключового слова-репрезентанта [4, с. 220], а саме терміну «Ökozid», що буквально означає «sein Zuhause töten» [12] на шпальтах вищезазначених мас-медіа. Уперше Ökozid було вживано у газеті Zeit вже 6 червня 2023 у повідомленні про те, що президент України Володимир Зеленський звертається до Ради Безпеки ООН щодо позачергового засідання: *Wolodymyr Selenskyj wirft Russland Ökozid vor. Die Ukraine forderte eine Dringlichkeitssitzung des UN-Sicherheitsrats. Russische Soldaten hätten den Staudamm gesprengt und damit eine Umweltkatastrophe ausgelöst.* [18, 06.06.2023].

Журнал Spiegel використав термін «Ökozid», але у лапках, також 6 червня, посилаючись на висловлювання радника президента України Андрія Єрмака: *Andrij Jermak, der Berater des ukrainischen Präsidenten Selenskyj, bezeichnet die Zerstörung des Kachowka-Staudammes als "Ökozid" und macht dafür Russland verantwortlich. Die ukrainischen Behörden arbeiteten daran, die Sicherheit der Anwohnerinnen und Anwohner zu gewährleisten.* [14, 06.06.2023].

Пізніше Ökozid використовувався у проаналізованих мас-медіа достатньо поодинокі, здебільшого як непряма мова відомих політичних діячів, екологічних активістів та ін., зазначимо, так само переважно у лапках: *Die schwedische Klimaaktivistin Greta Thunberg hat im Zusammenhang mit den durch den Angriffskrieg entstandenen Umweltschäden in der Ukraine Russland einen "Ökozid" vorgeworfen. Die Zerstörung der Umwelt und damit der Lebensgrundlagen sei eine Form der Kriegsführung, sagte Thunberg bei einem Besuch in Kiew* [18, 30.06.2023].

До ключового слова-репрезентанта можна віднести також композити із складовою частиною Ökozid, напр., *Ökozid-Gesetze: Ökozid-Gesetze sollen in immer mehr Staaten gelten. Das ist gut so, Umweltzerstörung muss strafrechtlich endlich relevant werden, sagt Juristin Christina Voigt. Auch Politikern sollten beim Reißen von Klimazielen Konsequenzen drohen.* [14, 01.09.2023].

Крім того, у проаналізованих електронних мас-медіа наявні мовні репрезентанти концепту «ЕКОЦИД», або базові мовні репрезентанти концепту

[4, с. 221], що є синонімічними позначеннями його основного імені, напр., *ökologische Katastrophe, Katastrophe für Mensch und Natur, Umweltkatastrophe: Die Ukraine erlebt eine ökologische Katastrophe. Aus dem Kachowka-Stausee strömt Wasser, das sich mit Öl, Salzen und Pestiziden vermischt Wie gefährlich ist die toxische Brühe?* [14, 08.06.2023]; *Die Zerstörung des Kachowka-Staudamms ist eine Katastrophe für Mensch und Natur. Aufnahmen der europäischen Copernicus-Mission zeigen das Ausmaß des Wasserverlusts rund um das Atomkraftwerk bei Saporischschja.* [14, 22.06.2023].

Мовне відображення концепту «ЕКОЦИД» здійснюється також через численні тематичні групи лексики, в яких ми виокремлюємо:

1. Підрив Каховської ГЕС: а) лексеми-композити: *Dammbruch, Staudammbruch, Staudammexplosion, Staudammzerstörung*; б) словосполучення: *die Ausnahmezustand ausrufen, die Explosion am Kachowka-Staudamm, die Sprengung des Kachowka-Staudamms, Zerstörung des (Nowa-) Kachowka-Staudamms, eine humanitäre Krise, Wasser als Waffe; "neue Dimension" in der Entwicklung des Kriegs (Olaf Scholz); "empörende Tat die erneut die Brutalität des russischen Kriegs in der Ukraine verdeutlicht" (Jens Stoltenberg); der Völkermord Russlands an den Ukrainern (UN-Botschafter Serhij Kyslyzja)* та ін.

2. Наслідки підриву греблі: лексеми: *Flut, Überflutung, Überschwemmung, Zerstörung, Verwüstung*; лексеми-композити: *Flutopfer, Flutkatastrophe, Hochwasser, Trinkwasserknappheit*; словосполучення: *Ausbruch von Krankheiten und Seuchen, die Evakuierung überschwemmter Ortschaften, geringere Getreideexporte, höhere Lebensmittelpreise, einen normalen Zugang zu Trinkwasser haben, Massen-Fischsterben, Menschen werden vermisst, zum Opfer gefallen sein, unter Wasser stehen, der Wasserverlusts rund um das Atomkraftwerk bei Saporischschja, der Wasserpegel des Sees sinkt, Überschwemmung von etwa 10.000 Hektar landwirtschaftlicher Nutzfläche, die Verödung einer Fläche von 500.000 Hektar Land* та ін.

3. Місцевість: а) власні назви (назви населених пунктів): *Cherson, Hola Prystan, Kachowka, Nowa Kachowka, Oleschky, Saporischschja, Odessa*; б) загальні назви: лексеми-композити: *Flutgebiet, Überflutungsgebiet*; словосполучення: *überflutete, überschwemmte Gebiete (Regionen)*.

4. Природні об'єкти: *der neue Lauf des Dnjepr, der Kachowka-Stausee.*

5. Винуватці підриву греблі: лексеми-композити: *Besatzer, Klima- und Umweltverbrecher*; словосполучення: *russische Führung, russische Soldaten, russische Streitkräfte.*

Здійснене дослідження дозволило встановити наявність концептуальних метафор, що не тільки репрезентують концепт ЕКОЦИД в німецьких мас-медіа, а й образно формують наше розуміння причин, проявів та наслідків екологічної катастрофи після терористичного акту на Каховській ГЕС з боку російського агресора. Йдеться переважно про наступні концептуальні метафори: 1) ЕКОЦИД ЦЕ ЗБРОЯ: “Die von russischen Terroristen verursachte Katastrophe im Wasserkraftwerk Kachowska wird die Ukraine und die Ukrainer nicht aufhalten”, sagte Selenskyj in seiner abendlichen Videobotschaft. Zugleich versprach er den Betroffenen in der Überschwemmungsregion Hilfe. Selenskyj bezeichnete die Zerstörung des Staudamms als eine “**Massenvernichtungsumweltbombe**” [18, 07.06.23]; *Russland hat die Umwelt der Ukraine, ihre Flüsse, Wälder und Felder, gezielt angegriffen. Viele der ukrainischen Naturreserven – die Tier- und Meeresfauna, das Wasser und die beeindruckende Artenvielfalt – wurden schwer beschädigt oder verschmutzt. Aus den beschädigten Industrien und der Infrastruktur der Ukraine entweichen Giftstoffe* [17, 17.08.23]; 2) ЕКОЦИД ЦЕ ТЕРОРИЗМ (ЗЛЮЧИН): “ein offensichtlicher Terrorakt und ein Kriegsverbrechen” (der ukrainische Militärgeheimdienst); 3) ЕКОЦИД ЦЕ ВБИВСТВО: “Dieser **Umweltmord** als Fortsetzung des unprovokierten russischen Einmarsches in die Ukraine ist eine weitere Gräueltat, die der Welt die Sprache verschlägt. Unsere Augen sind wieder einmal auf Russland gerichtet, das für seine Verbrechen zur Rechenschaft gezogen werden muss”, schrieb Thunberg [14, 08.06.2023]; 4) ВОДА ЦЕ ЗБРОЯ: Der Angriff auf den Staudamm – unabhängig davon, wer dafür letztlich verantwortlich ist – zeigt aber einmal mehr, wie wichtig Wasser in diesem Krieg ist. [...] Als Russland den Krieg begann und versuchte, die Hauptstadt Kiew möglichst schnell einzunehmen, sprengten sie einen kleinen Staudamm am Fluss Irpin. Sie **fluteten** ein Dorf und **hielten damit die russischen Panzerkolonnen** auf dem Weg nach Kiew auf. Das Militär sprengte mehrere Hundert Brücken im eigenen Land, um Russland die Versorgungslinien zu kappen; Wenn nichts anderes mehr hilft in einem Krieg, dann bleibt als letztes Mittel manchmal nur noch: Wasser. Offenbar haben die russischen Besatzungstruppen in der überfallenen Ukraine am Morgen des 6. Juni 2023 den Kachowka-Staudamm gesprengt, um die Ufer des Dnipro bei Cherson **unter Wasser zu setzen** und so die Offensive der ukrainischen Streitkräfte zu behindern [17, 07.06.23]; 5) ЗАГРОЗА ЦЕ ВНИЗ: Der Wasserstand des Kachowkaer Stausees im Süden der Ukraine

*nähert sich den Behörden zufolge nach der Zerstörung des Damms einem gefährlichen **Tiefpunkt*** [18, 09.06.23]; “Der Wasserpegel des Sees sei “**unter die kritische Marke von 12,70 Meter**” **gefallen**, sagte der Chef des ukrainischen Betreiberunternehmens Ukrhydroenergo, Igor Syrota, am Donnerstag im ukrainischen Fernsehen [17, 09.06.23]; 6) ЕКОЦИД ЦЕ ГОЛОД: “Die massiven Überflutungen vernichten neu angepflanztes Getreide und damit auch die Hoffnung für **345 Millionen Hungerleidende** auf der ganzen Welt, für die das Getreide aus der Ukraine lebensrettend ist”, sagte der Leiter des Berliner WFP-Büros Martin Frick der Deutschen Presse-Agentur am Mittwoch [17, 07.06.23]; Nach der Zerstörung des Nowa-Kachowka-Staudamms ist die Lage in den flussabwärts gelegenen Regionen des Dnipro dramatisch. [...] Es ist eine Katastrophe für die Bewohner der Region – aber auch eine Gefahr für die **weltweite Versorgung mit Nahrungsmitteln**. [17, 09.06.23].

Зазначимо, що мовні репрезентанти ЕКОЦИДУ виконують в проаналізованих статтях, перш за все, номінативну функцію, позначаючи об’єкти, події та ін. позамовної дійсності: *Russland wird sich der Justiz stellen müssen. Sowohl der Internationale Strafgerichtshof als auch die ukrainische Generalstaatsanwaltschaft untersuchen diese Taten als Kriegsverbrechen. Doch sowohl nach ukrainischem als auch nach russischem Recht gelten einige dieser Verbrechen als **Ökozid** – ein treffender Begriff für diese schrecklichen Zeiten* [17, 17.08.23]; *Wer für die **Explosion am Kachowka-Staudamm** verantwortlich ist, ist nach wie vor unklar. Die Ukraine beschuldigt Russland, den Dam gesprengt zu haben. Mosau behauptet, dass ukrainische Truppen die Anlage beschossen hätten* [14, 07.06.2023]; **Die Umweltkatastrophe**: Die ukrainische Regierung spricht von der größten menschengemachten Umweltkatastrophe der vergangenen Jahrzehnte in Europa. Industriebetriebe sind zerstört. Chemikalien und andere Schadstoffe treten aus. Nach nicht unabhängig prüfbareren Angaben der ukrainischen Führung sind mindestens 150 Tonnen Maschinenöl in den Fluss Dnipro gelangt. 300 weitere Tonnen Öl drohten noch auszulaufen. Auch Flora und Fauna werden in Mitleidenschaft gezogen durch die Fluten [17, 07.06.23].

Мовні відображення метафор, зокрема, ЕКОЦИД ЦЕ ЗБРОЯ, ЕКОЦИД ЦЕ ВБИВСТВО та ін., визначаються емоційно-експресивним та негативно-оцінним забарвленнями, завдяки чому відбувається вплив на адресата повідомлення щодо рішучих дій та швидкої реакції від світових лідерів на прояв екологічного злочину. У якості при-

кладів пропонуємо фрагменти виступів президента України: *Selenskiy nennt Dammexplosion "Umweltbombe"*, *Zehntausende Hektar könnten veröden* (Spiegel, 06.06.2023); *"Russland hat eine ökologische Massenvernichtungswaffe gezündet"*. (Wolodymyr Selenskiy) [18, 06.06.2023].

Висновки. Підсумовуючи проведений аналіз, зазначимо, що мовна репрезентація концепту ЕКОЦИД в німецьких електронних виданнях Spiegel, Welt та Zeit з 6 червня по 30 вересня 2023 на матеріалі руйнувань та шкоди після підриву Каховської ГЕС російськими загарбниками відбувається шляхом вживання слів та словосполучень різних за структурою та тематичним розподілом. Йдеться про ключові слова-репрезентанти та базові мовні репрезентанти (словосполучення), що є синонімічними позначеннями ЕКОЦИДУ. Виокремлені

концептуальні метафори ЕКОЦИД ЦЕ ЗБРОЯ, ЕКОЦИД ЦЕ ТЕРОРИЗМ (ЗЛОЧИН), ЕКОЦИД ЦЕ ВБИВСТВО, ЕКОЦИД ЦЕ ГОЛОД, ВОДА ЦЕ ЗБРОЯ, ЗАГРОЗА ЦЕ ВНИЗ образно формують розуміння причин, проявів та наслідків екологічної катастрофи після знищення греблі Каховській ГЕС. Встановлено, що проаналізовані одиниці виконують перш за все номінативну функцію та функцію впливу на адресата повідомлення. До найбільш перспективних та новітніх напрямів наукового пошуку можна віднести зіставне вивчення мовної репрезентації концепту ЕКОЦИД у площині еколінгвістики та медіалінгвістики у різних мовах. Вагомим внеском у дослідження екоциду становитиме укладення глосарія мовних одиниць, що вживаються для репрезентації екоциду та його наслідків у німецькій та українських мовах.

Список літератури:

1. Іваницька О. Анатомія екоциду. Чому війна нам відгукуватиметься ще сотні років. Hromadske.ua. 2023. 15 серпня. URL: <https://hromadske.ua/posts/anatomiya-ekocidu-chomu-vijna-nam-vidgukuvatimetsya-she-sotni-rokiv> (дата звернення: 11.11.23)
2. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року зі змінами та доповненнями. Стаття 441. Екоцид. URL: Ст. 441 ККУ Екоцид від 05.04.2001 № 2341-III Кримінальний кодекс України Стаття 441 (КК) Коментар – Законодавство України 2019 рік (kodeksy.com.ua) (дата звернення: 11.11.23)
3. Материнська О. Метафоричне представлення екоциду в німецьких та українських мас-медіа. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2023. Вип. 60, том 3. С. 116–124. <https://doi.org/10.24919/2308-4863/60-3-17>
4. Полюжин М. Поняття, концепт та його структура. *Науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2015. № 4. С. 214–224.
5. Knittel, S. C. Ecologies of violence: Cultural memory (studies) and the genocide–ecocide nexus. *Memory Studies*. 2023. 16(6). P. 1563–1578. <https://doi.org/10.1177/17506980231202747>
6. Longman Dictionary of Contemporary English Online. URL: <https://www.ldoceonline.com/> (Last accessed: 08.11.2023)
7. Minkova, L. G. The Fifth International Crime: Reflections on the Definition of “Ecocide”. *Journal of Genocide Research*. 2023. 25 (1). P. 62–83. DOI: 10.1080/14623528.2021.1964688 (Last accessed: 08.11.2023)
8. Nielsen, C. R. Ukraine, Ecocide, and Thinking About Environmental Justice in a Time of War. 2023. URL: Ukraine, Ecocide, and Thinking About Environmental Justice in a Time of War | Cynthia R. Nielsen – Academia.edu (Last accessed: 06.11.2023)
9. Perga, T. Ecocide in Ukraine: How Russia’s War Will Poison the Country (and Europe) for Decades to Come. *De Gruyter Conversations: Politics & Society*. 2022. URL: Ecocide in Ukraine: How Russia’s War Will Poison the Country (and Europe) for Decades to Come – De Gruyter Conversations (Last accessed: 06.11.2023)
10. Robinson D. Ecocide – Puzzles and Possibilities. *Journal of International Criminal Justice*. 2022. Volume 20, Issue 2. P. 313–347. <https://doi.org/10.1093/jicj/mqac021>
11. Sarliève, M. Ecocide: Past, Present, and Future Challenges. *Life on Land. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals*. / Leal Filho et all. Cham: Springer, 2020. P. 233–243. https://doi.org/10.1007/978-3-319-71065-5_110-1
12. STOP ECOCIDE DEUTSCHALND. 2023. URL: <https://www.stopeccocide.de/> (Last accessed: 13.11.2023)
13. STOPECCOCIDE FOUNDATION. Independent Expert Panel for the Legal Definition of Ecocide. Commentary and code text. June 2021. URL: <https://www.stopeccocide.earth/legal-definition> (Last accessed: 13.11.2023)
14. Spiegel. URL: <https://www.spiegel.de> (Last accessed: 20.11.2023)
15. Starkiv E., Demydenko A. Ecocide: The Catastrophic Consequences of Kakhovka Dam Demolition. 2023. URL: <https://voxukraine.org/en/ecocide-the-catastrophic-consequences-of-kakhovka-dam-demolition> (Last accessed: 29.11.2023)
16. Voices from Ukraine: Philosophers and Scientists against War and Ecocide: Conference. Paderborn, Deutschland 27–28 Oktober 2023. URL: <https://historyofwomenphilosophers.org/event/voices-from-ukraine-women-philosophers-and-scientists-against-war-and-ecocide/> (Last accessed: 08.11.2023)

17. Welt. URL: <https://www.welt.de> (Last accessed: 29.11.2023)

18. Zeit. URL: <https://www.zeit.de> (Last accessed: 29.11.2023)

Kovbasyuk L. A. LANGUAGE REPRESENTATION OF ECOCIDE IN THE GERMAN MASS MEDIA (BASED ON THE EXPLOSION MATERIAL OF KAKHOVKA HPP)

The paper aims to investigate the linguistic representation of the concept of ECOCIDE in German mass media after the explosion of the Kakhovska HPP dam. The material for our research consists of 115 linguistic units selected from the Spiegel magazine, Welt newspaper and Zeit newspaper from June 6 to November 30, 2023. The main focus of the scientific investigation in the article is on accomplishing the following tasks: 1) the formation of the ECOCIDE concept, 2) the selection of different linguistic units to form the research corpus, and 3) the structural-semantic and functional analysis of linguistic material. The main research methods include: 1) content analysis of selected publications to determine the linguistic means of reflecting the concept of ECOCIDE in German mass media, 2) conceptual analysis to identify the content of the concept and extract existing models of metaphorization of ecocide in German mass media, 3) lexicographic analysis of dictionary definitions, and 4) lexicographic description to determine the thematic groups of linguistic representation of the concept, as well as 5) component analysis to trace the structural-semantic features of the vocabulary used after the collapse of the dam of the Kakhovka Hydroelectric Power Station and organize verbalizers of the concept of ECOCIDE. The article highlights the historical perspective of the formation of the ECOCIDE concept and emphasizes the linguocultural aspect of its study. It is determined that the ECOCIDE concept is represented in German mass media by diverse linguistic units, with the main groups being words and phrases. Their semantics and structure are outlined, and it is established that a certain portion of the corpus units are metaphors. The article analyzes the identified metaphors considering the achievements of cognitive linguistics. It is determined that the research units perform specific pragmatic functions in a certain context. A thorough analysis of the functioning of the analyzed units on the pages of Spiegel magazine and Zeit newspaper is conducted. Among the most promising directions for further research, a contrastive study of the linguistic representation of the ECOCIDE concept in German and Ukrainian languages can be highlighted.

Key words: concept, ecocide, German, functions, mass media.